

Vilém Forster zemřel

Jos. Váňa - Praha 23, května

Když jsme před dvěma měsíci vzpomínali v Psychologické společnosti padesátky dra Viléma Forstra, mimořádného profesora psychologie na Karlově universitě, netušili jsme, ačkoli nemohl mezi nás přijít, že ho tak brzo ztratíme. Zemřel včera v neděli ke 5. hodině ranní po delší těžké chorobě v Radošovicích u říčan, kam se uchýlil před několika týdny. Ošetřován svou matkou a sestrami strávil poslední dny na lůžku s pohledem upřeným k oknu, za nímž rozkvétal šerik, poslouchal, jak venku zpívají ptáci a uvědomoval si v tiché odevzdanosti, jak sám pozvolna zaniká —

Vilém Forster se narodil 16. března 1882 v Ratiborských Horách. Studoval na gymnasiu v Táboře a na filosofické fakultě v Praze. Přerušená studia universitní dokončil později jako úředník zemského výboru. Byl promován drem filosofie, a hned se habilitoval pro psychologii na podkladě obsáhlého teoretického spisu O energetických vlastnostech nervového dění a dynamice reflexů hybných i logických (1921). Opíraje se o dva učitele, Fr. Krejčího, zakladatele české vědecké psychologie a Williama Jamese, zakladatele moderní americké psychologie, vytvořil nové teoretické pojetí psychologie, kterou rozvinul pak v dalších svých pracích, zvláště v Dynamické teorii barevného vidění, publikované ve Francii v roce 1925.

Vedle teoretických problémů, na něž se jeho úsilí hlavně soustřeďovalo, věnoval zvýšený zájem otázkám praktické aplikace psychologie. V r. 1923 vydal knihu O okultismu, v roce 1926 O duševních poruchách, první českou pathopsychologii. Velmi rozsáhlá je jeho průkopnická činnost v oboru individuálního výzkumu psychologického a jeho praktické aplikace v psychotechnice. Proti mnoha předsudkům a mnoha obtížím tazil u nás cestu exaktním metodám výzkumu individuálních schopností a praktického využití těchto metod.

Působil sám prakticky y jako ředitel psychotechnického ústavu (1925—1925), potom jako psycholog zdravotní sekce vojenského studijního ústavu, jako znalec textilního ústavu a jiných. Uvedl k nám osvědčené metody vyšetřovací, vypracoval nové různé testy mentální, přistoupil pro zkoušení distribuované pozornosti a sestavil soubor testů, přizpůsobených k účelu výběru uchazečů v rozmanitých povoláních, uvodil do praxe metodu statistického zpracování hodnocení a rozboru psychologických zkoušek, propočoval teoretické koncepcce, na nichž je psychologická praxe založena, nebo které plynou z výsledků konkrétních výzkumů. Jeho úsilím byly zavedeny psychotechnické metody při výběru zaměstnanců u mnoha úřadů a podniků státních, obecných i soukromých. Z četných jeho publikací z oboru aplikované psychologie sluší připomenout aspoň studii Měření inteligence zaměstnanců státního úřadu statistického. Svou účastí na mezinárodních kongresech psychotechnických přispěl Forster k tomu, že výsledky české práce v oboru psychotechniky pronikly na mezinárodní forum.

Ve svých přednáškách na universitě, kde byl v roce 1926 jmenován mimořádným profesorem, na vysoké škole pedagogické i v populárních přednáškách dovedl u svých posluchačů stejně získat porozumění pro nejsložitější problémy, jako je dovedl nadchnout svým temperamentem a barvitým líčením konkrétních případů bohatých osobních zkušeností bystrého pozorovatele lidí všech vrstev.

Bylo jeho etičností, aby prospěl rozvoji české vědy a aby přispěl jejímu zapojení ve světovou soutěž. Podarilo se mu to více, než by se bylo podařilo komukoliv jinému za tak krátkou dobu. Odešel nicméně předčasně, mnoho jeho prací zůstalo nedokončeno. Odešel uprostřed života plného zápasů, strádání a hořkosti, pronásledován po léta neduhem, jímž se z družného a veselého kamaráda literární družiny Haškovy změnil v bolestného samotáře, jenž se před světem uzavíral do utajované bídy svého soukromí. Nebylo mu dopřáno, aby se v klidu mohl těšit z výsledků své práce, jak o tom kdysi snil a jak bychom mu byli ze srdce přáli všichni, kteří dnes bolestně želíme jeho ztráty.